

In 21st Century Zesterhood är ett samarbete mellan designduon Bastion (Brita Lindvall Leitmann & Alexandra Falagara SE), konstnärduon Sisters of Jam (Moa & Mikaela Krestesen SE), curator Karolina Pahlén (SE) och pionjär/aktivist/formgivare Sheila Levrant de Bretteville (USA). Projektet hade arbetsnamnet In 21st Century Sisterhood men ändrades till Zesterhood, då pronomet ze inkluderar icke binära och trans. På samma sätt använder vi i projektet syskonskap och inte systerskap.

Hur tycker du att dina intentioner med projektet förverkligats?

Ett pågående konstnärligt forskande process- och analys baserat internationellt samarbetsprojekt, som syftar till att dela kunskap över generationer och uppmärksamma och länka samman historiska och samtida nätverk av syskonskap.

Projektet tar avstamp i forna Woman's Building i Los Angeles (1973-1991) -den första separatistiska och feministiska kulturinstitutionen i världen. I en protesthandling mot en patriarkal universitetsstruktur på CalArts startade konstnären Judy Chicago, konsthistorikern Arlene Raven och grafiska designern Sheila Levrant de Bretteville den första oberoende konstskolan för kvinnor, the Feminist Studio Workshop. Verksamheten som senare växte till Woman's Building blev en hörnsten i feministisk kultur i Los Angeles. Mellan 1973-1991 stod verksamheten som en motvikt till de flesta stora amerikanska museer, gallerier och konstutbildningar som rutinmässigt uteslöt kvinnliga konstnärer från sina nätverk. Skapad av och för kvinnor är Woman's building ett exempel på ett autonomt rum utanför traditionella patriarkala institutioner.

In 21st Century Zesterhood har under två år undersökt strategier, metoder och arbeten från Woman's building tillsammans med representanter från separatistiska grupper och verksamheter i Sverige och i USA. Genom gemensamt arbete och utbyte, och genom att bygga vidare på feministiska nätverk över generationer och geografier, undersöks dåtida som samtida metoder och erfarenheter för feministisk praktik. Totalt omfattar projektet samarbeten med ca 100 konstnärer både nationellt och internationellt med en åldersspridning mellan ca 20 - 77 år, något som skapat nya kedjor inom feministiska nätverk inom konst och design och som ökar förutsättningarna för en feministisk konstpraktik framåt.

Beskriv arbetsprocessen

Vår arbetsprocess har varit processinriktad, det har inneburit att vi hela tiden diskuterat, reviderat, och utifrån plats och i dialog med andra kommit fram till metoder och strukturer allt eftersom projektet fortlöpt.

Projektet startade med en researchresa till Los Angeles, där vi samlade kunskap och dokumenterade arkiven om the Woman's Building. Vi tog till vara på deras värdefulla pedagogik och feministiska metoder som vi återanvänt i projektet men vi

såg även vilka brister som fanns och har kunnat lära av dem. Vårt mål har varit att genom queera strategier undersöka och synliggöra hur vi skapar kontinuitet och hållbarhet i relation till feministiska sammanhang samt kartlägga och tillgängliggöra arbetsmetoder för en intersektionell aktivistisk konstpraktik. Under 2016 -17 har vi arrangerat flertalet workshops, föreläsningar, middagar och kulturutbyten, med deltagare som på olika sätt har betydande roller i de rörelser som skapar plattformar för feministisk konstpraktik. Varje händelse är lika betydelsefull och del av den väv vi synliggör och adderar till, en röd tråd har varit: hur kan en skapa ytor och vidgade plattformar för att verka tillsammans, dela kunskap och resurser, stödja varandra socialt, kreativt och strukturellt i en era där individen står i fokus.

Vi har genomfört två kulturella utbyten som medfinansieras av Kulturrådet och Nordiska Konstförbundet (residens). Vi bjöd in Sheila Levrant de Bretteville (USA) till Stockholm för en gemensam två veckor lång arbetsperiod. Sheila har även fungerat som mentor i projektet. de Bretteville är medgrundare till Woman's Building och professor på Yale School of Art. Med en erfarenhet på över 45 år inom feministisk konst- och designpraktik och kvinnoseparatistisk pedagogik besitter en kunskap som saknar motstycke i svenskt fält. Tillsammans utformade vi en heldags workshop på temat "strength" med ca 30 kulturutövare som har gemensamt att de arbetar kollektivt och med förändringsarbete. Fokus låg på dialog och görande. Plats: NFK Malongen, Stockholm, januari 2017.

Det andra kulturutbytet var Sarah Williams och Kate Johnston (USA) som startat och driver den ideella föreningen WCCW - Women's Center for Creative Work i Los Angeles. WCCW grundades 2013 med utgångspunkt i the Woman's Building och arbetar med att skapa förutsättningar för feministiska kreativa praktiker och community-baserat skapande i Los Angeles. Tillsammans utformade vi workshopen "By being here we make it happen again – and to ensure that future". Screening av videon "First day at the Feminist Studio Workshop", 1974 ur arkiven om Woman's Building. Deltagarna antecknar till frågeställningen "Vad var deras NU?" och i förlängningen "Vad är ditt NU?". En omskrivning av historien som reflekterar nuet. Under workshopen presenterade vi deltagarna med biografier som vi skrivit. Deltagarna fick sedan revidera och korrigera sina bios med info som de fann relevanta för att ge oss alla en bild av deras respektive praktiker. Detta material sammanställde vi i en trycksak som en presentation av oss alla som deltog i workshopen. Plats: Marabouparken, Sundbyberg, Mars 2017.

Beskriv de erfarenheter du vunnit genom projektet

Jag har lärt mig mycket om projektledning och utvecklat mig själv genom alla de samarbeten som projektet inneburit. Att arbeta icke hierarkiskt i en grupp som rymmer både formgivare, konstnärer och curator har varit helt nödvändigt och en stor tillgång. Alla i arbetsgruppen har varit med från ruta ett, från research till utförande - i motsats till att en curator plockas in till ett visst moment eller

formgivare till enbart en publikation. Det är en arbetsmodell som varit utvecklande för mig och höjt kvalitén på vårt projektet. Jag har lärt mig betydelsen av att ha tid; tid för reflektion i samband med nya samarbeten, tid till att lyssna till varandra och planera för tid som inte enbart består av att utföra ett jobb ihop. Tid för samtal som fördjupar där erfarenheter och kunskap kan utbytas. Jag har tillsammans med övriga gruppen lagt stor vikt vid hur en skapar förutsättningar för att något ska ske, tex hur en skapar ett tryggt rum för en workshop. Allt från hur vår inbjudan ser ut, tilltalet, urvalet, rummet vi är i, hur vi sitter, vad vi äter. Jag har förstått betydelsen av att arbeta intersektionellt för att kunna skapa feministiska sammanhang och samarbeten som är hållbara över tid.

Vidare har jag fått ny och bättre kunskap i hur en kan arbeta med ett stort omfång av text och bildmaterial.

Beskriv den offentliga presentationen

Projektet presenterades i tre uppslag i den internationella feministiska kulturtidskriften GLU #08 2016.

Workshop NFK, Malongen Stockholm jan 2017

Workshop, Marabouparken, feb 2017

Föreläsning Konstfack (del av kulturella utbytet med WCCW), feb 2017

Utställning Galleri Gerlesborg 3 maj - 3 augusti 2017

Publikt samtal Gerlesborgs skolan Bohuslän

Utställning WCCW, Los Angeles

Publikationen kommer bli klar och tryckas under 2017 och kommer innehålla verk sprungna ur, och arbetsmetoder för, intersektionell aktivistisk konstpraktik samt fungera som ett lapptäcke över den konstnärliga processen kring arbetet med projektet.

I vilka sammanhang har Bildkonstnärsfondens bidrag redovisats?

hemsidor, i utställning samt i kommande publikation.

Vad har projektet lett till för framtiden?

Med en publikation kommer projektet få ett långt liv och vi hoppas den kommer kunna användas både som inspiration, metodbok, i utbildningssyfte och som ett verk i sig. I sommar 2017 åker vi till Los Angeles för att ställa ut projektet och fördjupa samarbete med WCCW. Bastion är inbjudna till Yale School of Art genom de Bretteville för att föreläsa.